

Viešoji įstaiga Molėtų ligoninė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Aiškinamasis raštas sudarytas 2019-12-31d. finansinės atskaitomybės sudarymo duomenimis.

I. BENDROJI DALIS

Viešoji įstaiga Molėtų ligoninė (toliau – įstaiga), turinti juridinio asmens teises, įsteigta Molėtų rajono savivaldybės tarybos. Įstaiga įregistruota 1997 metais gruodžio 4 d., kaip pelno nesiekianti organizacija, registravimo Nr. VŠ97-3, identifikavimo kodas 267596470, veiklos sritis – bendrosios paskirties ligoninės veikla. VŠĮ Molėtų ligoninė įsikūrusi adresu: Graužinių g. 3, (gatvės pavadinimas pakeistas iš Vilniaus g.78A) Molėtai.

Įstaiga yra juridinis asmuo, turintis ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą, savo antspaudą ir sąskaitas banke. Įstaigos steigėjo funkcijas vykdo Molėtų rajono savivaldybės taryba. Įstaiga savo veikloje vadovaujasi LR Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Sveikatos priežiūros įstatų, Viešųjų įstaigų, Sveikatos draudimo ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, galiojančiais norminiais aktais, vadovo įsakymais ir įstaigos įstatais.

Pagrindinis įstaigos veiklos tikslas - gerinti Lietuvos gyventojų sveikatą, kokybiškai ir kvalifikuotai teikti įstaigos licencijoje nurodytas sveikatos priežiūros paslaugas.

Pagrindiniai įstaigos veiklos uždaviniai:

- Organizuoti ir teikti specializuotas kvalifikuotas antrinės stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas;
- Teikti specializuotas kvalifikuotas antrinės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugas;
- Teikti būtinają medicininę pagalbą.

Įstatymų nustatytais atvejais įstaiga gali imtis tam tikros rūšies veiklos tik gavusi įstatymų nustatyta tvarka išduotą licenciją. Įstaiga privalo turėti visas licencijas, kurios įstatymuose numatytos kaip būtinos jos veiklos sąlygos.

Informacija apie kontroliuojamus, asocijuotus ir kitus subjektus.

Kontroliuojamų ir (arba) asocijuotų subjektų bei filialų ir (ar) kitų struktūrinių padalinių įstaiga neturi.

Informacija apie darbuotojų skaičių per ataskaitinį laikotarpį.

- **Ilgalaikis turtas.**

Nematerialusis turtas.

Nematerialusis turtas apskaitomas vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir nuostatomis, nustatytais 13 VSAFAS „Nematerialusis turtas“. Nematerialiuoju turtu laikomas nepiniginis, neturintis materialios formos turtas, kuriuo įstaiga disponuoja ir kurį naudodama tikisi gauti tiesioginės ir netiesioginės ekonominės naudos.

Nematerialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, ataskaitose parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą. Nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, įskaitant importo ir kitus negražintinus mokesčius, atėmus prekybos nuolaidas. Visos išlaidos, tiesiogiai priskirtinos nematerialiojo turto įsigijimui ir susijusios su turto paruošimu naudoti, taip pat yra įtraukiamos į jo įsigijimo savikainą, jeigu jos reikšmingos.

Nematerialiojo turto likvidacinė vertė laikoma lygia nuliui. Nematerialiojo turto amortizacijos suma pripažįstama sąnaudomis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama nuo kito mėnesio pirmos dienos po jo įsigijimo ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio pirmos dienos po jo nurašymo ar visos nematerialiojo turto vertės perkėlimo į sąnaudas. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą amortizacijos skaičiavimo metodą.

Nematerialiam turtui nustatytos turto grupės bei naudingo tarnavimo laikas: ribotas ir neribotas. Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialiojo turto amortizacija neskaičiuojama. Neatlygintai gautas nematerialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę, jei tikrąją vertę įmanoma patikimai nustatyti. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet nematerialusis turtas registruojamas simboline vieno euro verte.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas (jei jis yra).

Nematerialiojo turto amortizacijos normatyvai patvirtinti Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2009-11-26d. sprendimu Nr.B1-188. VŠĮ Molėtų ligoninėje nematerialiam turtui priskiriamas turtas: licencijos, programinė įranga ir kitas nematerialus turtas.

Materialusis turtas.

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir nuostatomis, nustatytais 12-ame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“. Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas turtas, kurį ketinama naudoti ilgiau nei vienerius metus, pagrįstai

Pagal panaudos sutartis valdomas ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas nebalansinėse sąskaitose. Šio turto nusidėvėjimą skaičiuoja ir apskaitoje registruoja panaudos davėjas.

- **Tyrimo ir plėtros išlaidų apskaita.**

Tyrimo ir plėtros darbų įstaiga nevykdė.

- **Biologinis turtas.**

Biologinio turto įstaiga neturi.

- **Trumpalaikis turtas.**

Atsargos.

Atsargos apskaitomos vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir nuostatomis 8-ame VSAFAS „Atsargos“ bei atsargų apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu 2010-12-31d. įstaigos direktoriaus įsakymu Nr.V-120.

Atsargoms priskiriamas turtas, skirtas sunaudoti veiklos pajamoms uždirbti per vienerius metus. Įsigytos atsargos apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina. Sudarant finansinę atskaitomybę atsargos rodomos įsigijimo savikaina. Atsargų įsigijimo savikaina laikoma už tas atsargas sumokėta (mokėtina) suma. Į atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikainą įtraukiamos visos įsigijimo, perdirbimo ir kitos išlaidos, susidariusios, gabenant atsargas į jų buvimo vietą ir suteikiant joms būtiną tinkamam naudojimui būklę.

Neatlygintinai gautų atsargų įsigijimo savikainą sudaro paramos, dovanojimo sutartyje, perdavimo – priėmimo ar kitame dokumente, nurodyta jų vertė. Jei dokumente vertė nenurodyta, gautų atsargų įsigijimo savikainą nustato, įstaigos direktoriaus įsakymu, sudaryta komisija.

Atsargos į sąnaudas nurašomos naudojant FIFO metodą pagal nurašymo aktus ir materialinių vertybių apyskaitas. Prie atsargų priskiriama medikamentai, medicininis, ūkinis ir kitas inventorių, odontologinės priemonės, maisto atsargos, degalai, kanceliarinės prekės. Medikamentai ir medicininis inventorių, odontologinės, radiologinės priemonės, maisto medžiagos nurašomi pagal pateiktas materialinių vertybių apyskaitas. Atiduoto naudoti veikloje inventorių vertė iš karto pripažįstama sąnaudomis. Kuras į sąnaudas nurašomas pagal įstaigos direktoriaus įsakymu patvirtintas kuro sunaudojimo normas, atsižvelgiant į nuvažiuotus atstumus, nurodytus kelionės lapuose, kiekvieną mėnesį pagal pateiktas degalų eksploatavimo ataskaitas. Kanceliarinės, ūkinės ir kitos priemonės nurašomos atidavus jas naudoti pagal nurašymo aktus.

- **Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai.**

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai apskaitomi vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir nuostatomis nustatytais 17 - ame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

- 3) nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto, išankstinių mokėjimų ir kito trumpalaikio turto - 22-asis VSAFAS "Turto nuvertėjimas"

Kiekvienų finansinių metų pabaigoje atliekant metinę inventurizaciją ar esant poreikiui, įstaiga nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių, kurie rodo, kad turto nuvertėjimas gali būti reikšmingas. Jei yra nustatomas bent vienas nuvertėjimo požymis, įstaiga turi nustatyti turto atsiperkamąją vertę (arba grynąją realizavimo vertę, turto naudojimo vertę) ir palyginti ją su turto balansine verte. Jei turto balansinė vertė yra didesnė už atsiperkamąją vertę (arba grynąją realizavimo vertę, turto naudojimo vertę), turtas yra nuvertėjęs, jo balansinė vertė sumažinama iki atsiperkamosios vertės.

- **Finansavimo sumos.**

Finansavimo sumos apskaitomos vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir 20-o VSAFAS nuostatomis „Finansavimo sumos“. Finansavimo sumos ar jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos sąnaudos, kurioms kompensuoti buvo skirtos finansavimo sumos. Finansavimo sumos skirstomos pagal jų gavimo šaltinius ir paskirtį.

Finansavimo sumos – tai iš valstybės ir savivaldybės biudžetų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų, įstaigų, gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti įstatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima gautus arba gautinus pinigus ir kaip parama gautą turtą, įskaitant įsigytą už simbolinį atlygį. Gautos finansavimo sumos apskaitoje registruojamos tada, kai faktiškai gaunamos lėšos į banko sąskaitą arba gaunamas nepiniginis turtas.

Jei finansavimo sumos kitoms išlaidoms panaudojamos atsargoms ar ilgalaikiam turtui įsigyti, jos pergrupuojamos pagal faktinį jų panaudojimą. Finansavimo pajamomis pripažįstamos gautos finansavimo sumos tais laikotarpiais, kuriais padaromos sąnaudos.

Finansavimo sumos skirtos nematerialiam ar materialiam turtui įsigyti pripažįstamos finansavimo pajamomis, kai registruojamas turto nusidėvėjimas (amortizacija), nuvertėjimas, pardavimas, nurašant sugadintą ar dėl kitų priežasčių netinkamą naudoti turtą į sąnaudas.

Finansavimo pajamos kitoms išlaidoms kompensuoti pripažįstamos pajamomis, lygiomis turėtų sąnaudų sumai, tą laikotarpį, kada jos padarytos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos sąnaudomis nepripažįstamos.

- **Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys.**

Finansinės nuomos (lizingo) ūkinės operacijos apskaitomos vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir nuostatomis, kurios nurodytos 19 VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

Įstaiga informaciją apie veiklą pateikia prie sveikatos apsaugos segmento. Segmento priskyrimo pokyčių nebuvo. Apie segmentą pateikiama tokia informacija: segmento pagrindinės veiklos sąnaudos ir segmento pagrindinės veiklos pinigų srautai.

- **Pagrindinės veiklos pajamos.**

Finansavimo pajamos.

Finansavimo pajamos pripažįstamos ir apskaitomos vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais ir nuostatomis, 20-o VSAFAS „Finansavimo sumos“.

Gautos finansavimo sumos arba jų dalys pripažįstamos pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padarytos sąnaudos. Kai finansavimo sumos (gauti asignavimai arba pavedimų lėšos) skirtos įstaigos veiklai finansuoti t.y. nepiniginiam turtui įsigyti ar kitoms išlaidoms kompensuoti, šios finansavimo sumos yra mažinamos, jas pripažįstant finansavimo pajamomis.

Finansavimo sumos, skirtos nematerialiajam, ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, pripažįstamos finansavimo pajamomis:

- registruojant turto nusidėvėjimą (amortizaciją);
- registruojant turto nuvertėjimą;
- nurašant sugadintą ar dėl kitų priežasčių netinkamą naudoti turtą į sąnaudas.

Finansavimo sumos atsargoms įsigyti pripažįstamos finansavimo pajamomis:

- perdavus turtą naudoti veikloje;
- sunaudojus medžiagas ir žaliavas veikloje;
- atsargoms nuvertėjus;
- nurašius pripažintas nereikalingomis, netinkamomis naudoti atsargas.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms kompensuoti pripažįstamos finansavimo pajamomis, kurios lygios turėtų sąnaudų sumai, tą laikotarpį, kada jos padarytos. Finansavimo pajamos apskaitoje registruojamos pagal finansavimo šaltinius ir faktinę paskirtį.

Pagrindinės veiklos kitos pajamos.

Pagrindinės veiklos kitos pajamos apskaitomos vadovaujantis 10-o VSAFAS „Kitos pajamos“ nuostatomis. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos paslaugos ar parduodamas turtas, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pajamomis laikoma tik pačios įstaigos gaunama ekonominė nauda. Pajamų sumą sudaro suteiktų paslaugų tikroji vertė.

Dalininkas - Molėtų rajono savivaldybė. Dalis procentais -100. Ataskaitinių finansinių metų laikotarpyje dalininko įnašas nesikeitė.

2. Rezervai - 1258,66 Eur.

3. Nuosavybės metodo įtaka;

4. Sukauptas perviršis ar deficitas – 212 972,02 Eur.

Straipsnyje „Sukauptas perviršis ar deficitas“ rodoma einamųjų metų perviršio ar deficito ir sukaupto ankstesnių metų perviršio ar deficito suma.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Ilgalaikis nematerialusis turtas:

P03. Per ataskaitinį laikotarpį tokio turto įsigyta nebuvo.

2. Ilgalaikis materialusis turtas:

P04. Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pagal ilgalaikio materialiojo turto grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį, pagal 12-o standarto 1 priede nustatytą formą, pateikta **priede Nr.2.**

Per ataskaitinį laikotarpį buvo įsigyta ilgalaikio materialaus turto už 7395,95 Eur: optotipų demonstravimo kompiuteris-monitorius - 2036,43 Eur, automatinis dioptrimetras du spausdintuvu - 1829,52 Eur, kur įsigyto turto finansavimo šaltinis - Molėtų r. savivaldybės biudžeto lėšos (pagal sveikatos rėmimo programą). Taip pat buvo įsigyta žoliapjovė - 3530 Eur, PSDF lėšomis.

Finansinės būklės ataskaitoje ilgalaikis materialusis turtas rodomas likutine verte.

Pagal panaudos sutartis gautas ir veikloje naudojamas turtas apskaitomas nebalansinėse sąskaitose:

Iš Lietuvos Respublikos Sveikatos Apsaugos Ministerijos:

Turto pavadinimas	Pagaminimo data	Inventorinis Nr.	Kiekis	Vertė Eur
Automobilis FIAT DUCATO (A tipo greitoji)	2016	011081039M	1	38344,90

Iš Molėtų rajono savivaldybės administracijos pagal panaudos sutartis gauto ir valdomo ilgalaikio materialaus turto už 413 520, 58 Eur, iš jų:

autoklavas (sterilizatorius) - 38998,30 Eur; deguonies gamybos linija - 30976 Eur; skaitmeninis diagnostinis aparatas - 68822,93 Eur; vandens valymo įrenginys - 11999,57 Eur, dioptrimetras DO3 - 397,36 Eur; perimetras PRP60 - 315,98 Eur; kamera dezinfekcinė VFE - 371,29 Eur; stalas operacinis - 580,69 Eur, baldai - 405,47 Eur, kompiuteris - 537,53 Eur,

5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai:

P11. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikta, pagal 17-o standarto 8 priede pateiktą formą, **priede Nr.5.**

Šiame priede pateikiami pinigai esantys kasoje ir bankų sąskaitose paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

6. Finansavimo sumos:

P12. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį, pagal 20 -o standarto 4 ir 5 prieduose pateiktas formas, **priedas Nr. 6.**

Per ataskaitinį laikotarpį buvo gauta:

Iš Molėtų rajono savivaldybės biudžeto pagal programas - visuomenės sveikatos rėmimo programa - 4000 Eur. Lėšos panaudotos Konsultacijų poliklinikos oftalmologo kabineto įrangai įsigyti: ortotipų demonstravimo kompiuteris-monitorius - 2036,43 Eur, automatinis dioptrimetras su spausdintuvu - 1829,52 Eur, oftalmologinis lęšis - 286,41 Eur.

Iš Vilniaus universiteto pagal medicinos studijų programą (studentų praktinis mokymas, įgyjant praktinius įgūdžius) - 130,86 Eur. Lėšos panaudotos padengti daliai išlaidų, susijusių su studentų praktiniu rengimu.

Neatlygintinai gautas turtas :

Valstybinė ligonių kasa prie SAM (vakcina) - 118,02 Eur;

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (vakcina) - 5209,68 Eur;

UAB Berlin Cheme Menarini Baltic (medikamentai) - 1189 Eur;

Gautos kitos finansavimo sumos:

Valstybinė mokesčių inspekcija prie LR FM (2 proc. parama) - 240,96 Eur;

Užimtumo tarnyba prie SADM (subsidiija) - 4130,08 Eur;

UAB Limedika - 200 Eur (veiklos reikmėms);

UAB įmonių bankroto administravimo ir teisinių paslaugų biuras - 1000 Eur (veiklos reikmėms).

8. Trumpalaikiai įsipareigojimai:

P17. Informacija apie trumpalaikes mokėtinas sumas pagal 17-ojo standarto 12 priede pateiktą formą, **priedas Nr. 7.**

Kreditorinis įsiskolinimas tiekėjams ataskaitinių metų pabaigoje:

Rodiklis	Suma, Eur
Medikamentai	5895,85
Medicinos pagalbos priemonės	2738,40

P02. P22. Sąnaudos apskaitomos vadovaujantis 11- uoju VSAFAS.

Sąnaudos apskaitoje registruojamos pagal grupes, kokią veiklą vykdančios buvo padarytos. Išskiriamos šios sąnaudų grupės pagal veiklos rūšis:

1. pagrindinės veiklos sąnaudos,
2. kitos veiklos sąnaudos,
3. finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Iš viso pagrindinės veiklos sąnaudos per 2019 metus - 2 224 362,33 Eur. Informacija apie pagrindinės veiklos sąnaudas pateikiama 25-ojo VSAFAS „Segmentai“ **priede Nr.1**

Didžiausią sąnaudų dalį sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 1 839 281,08 Eur. Informacija pateikta „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos“ **priede Nr.9**

P.23. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas sudaro delspinigių sąnaudos - 496,72Eur. (delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus), **priedas Nr.10**

11. Finansinės rizikos valdymas:

P24. Informacija apie įsipareigojimų dalį (įskaitant finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus pagal 17-o VSAFAS 13 priedo pateiktą formą, **priedas Nr.11.**

Direktorius

Vyr. finansininkė

Vaidotas Grigas

Lina Šeškauskienė